

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa județeană

19 martie 2022

Clasa a V-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 100 de puncte
- Nu se acordă puncte din oficiu

Se dau fragmentele:

5 10 15 20 25 30	A. <i>În fața unei clădiri cochete, tipizate, cu trei etaje, pe care o învălui cu o privire maternă, plină de dragoste, pedagogul se opri:</i> <i>- Aici învață copiii mai mari, din clasele V-VIII, zise el. Să intrăm.</i> <i>Pășiră pe poartă și intrară în curtea mare a școlii, amenajată ca teren de sport. Recunoscă câteva din însemnele unor sporturi terestre: porțile de handbal, panourile de baschet, groapa pentru săritura în lungime, apoi văzură un mic labirint cu geometrie variabilă, din butoaie, pentru sportul tradițional al jupiterienilor, sornak-ul, patru cotețe cu iepuri de câmp pentru pasiunea nr.1 a marțienilor, Iepurul, un fel de oină fără minge, cu iepuri, plus alte câteva spații marcate mai ciudat, probabil pentru întrecerile neptunienilor, saturnienilor și chiar ale celor doi morocănoși elevi plutonieni, singurii pe care - după cum le spusese pedagogul - îi poseda școala. În mijlocul curții stătea înfipt un catarg în jurul căruia erau strânși vreo treizeci de elevi uitându-se în sus. Priviră și roboții tereștri într-acolo și văzură trei indivizi atârnați într-un fel de hamuri de trei brațe metalice ce se roteau în vârful catargului. În timp ce se învârtteau cu viteză mică, încercau să păstreze cât mai mult în aer o minge de volei, pasând-o unul la altul.</i> <i>- Sunt profesorii noștri de sport, explică pedagogul, observând nedumerirea roboților tereștri. Le arată copiilor cum se pot juca în imponderabilitate.</i> <i>Intrară apoi în clădire, pe un coridor curat, luminos, proaspăt dat cu petrosin. Pe lângă pereți, pe piedestaluri de granit, se înșirau busturi de ghips ale unor personalități ce contribuiseră la dezvoltarea civilizației umane, cât și a altor civilizații. (...)</i> <i>La catedră stătea un robot profesor, urmărind preocupat dărele lucioase pe care le lasă pe suprafața cristalină un melc. La vederea pedagogului, profesorul-robot sări în picioare și strigă „Drepti!”. Elevele țâșniră în poziția sus-amintită. Roboții noștri observă că elevele nu stăteau în bănci, ci în grupuri, în jurul unor mese însemnate cu litere și cifre: C3, B7, T2 etc. Cu surprindere mai văzură că în sală atârneau într-un colț pantalonași și ciorăpei, într-un altul era aranjat un bufet de bucătărie, iar lângă ușă era un coș plin cu gheme și andrele.</i> <i>- Se studiază diferențiat, pe grupe, îi lămuri pedagogul, făcând semn elevelor să-și continue munca. Să luăm un exemplu. Ce se studiază la M4? se întoarce el spre profesorul-robot.</i> <i>- Un moment, spuse acesta, dând melcul la o parte și deschizând un caietel. La M4 se studiază ciorba de potroace! citi el în caietel.</i> (Ioan Groșan, Cosmic School în Planeta mediocrilor)
--	--

B

Jack Will, Julian, Charlotte și cu mine am ajuns într-un hol mare, unde era o scară lată. Am urcat la etajul trei fără să rostească nimeni nicio vorbă.

Ajunși în capătul scărilor, am pornit pe un culoar plin cu uși. Julian a deschis-o pe cea pe care scria 301.

- Aceasta este clasa noastră, a zis el, stând în ușa deschisă pe jumătate. O avem la dirigentie pe doamna Petosa. Se spune că e de treabă, mai ales ca dirigintă. Dar că e foarte severă ca profesoară de matematică.

- Nu-i adevărat, a zis Charlotte. Sora mea a avut-o profesoară anul trecut și a spus că este foarte drăguță.

- Eu n-am auzit la fel, a răspuns Julian, dar nu contează.

A închis ușa și a pornit mai departe pe culoar.

- Aici este laboratorul de științe, a zis la următoarea ușă.

La fel ca mai înainte, a rămas în picioare în fața ușii deschise pe jumătate și a început să vorbească. Nu s-a uitat niciodată la mine în tot acest timp, ceea ce era în regulă, pentru că nici eu nu mă uitam la el.

- Nu știm cu cine vom face cursul de științe până când nu începe școala. Dar toți l-am vrea pe domnul Haller. L-am avut și în școala primară. Venea la ore și cânta la o tubă uriașă.

- Era un corn bariton, a zis Charlotte.

- Ba era o tubă, a răspuns Julian, închizând ușa.

- Frate, lasă-l să intre și să se uite în jur, a zis Jack Will, trecând pe lângă Julian și deschizând ușa larg.

- Intră, dacă vrei, a zis Julian.

A fost prima dată când s-a uitat la mine.

Am ridicat din umeri și am intrat. Julian s-a ferit repede din calea mea, ca și cum s-ar fi temut să nu-l ating când trec pe lângă el.

- Nu-i mare lucru de văzut, a zis Julian, venind după mine.

A început să-mi arate obiectele din încăpere.

- Acela este incubatorul. Chestia aia neagră este tabla. Astea sunt băncile. Astea sunt scaunele. Acelea sunt lămpile Bunsen. Asta e o planșă științifică. Asta e cretă. Țsta e burete.

- Sunt sigură că știe ce-i acela un burete, a zis Charlotte, cu un ton asemănător cu al Viei.

- De unde să știi dacă știe? a întrebat Julian. Domnul Tushman a spus că n-a mai fost la școală niciodată.

- Știi ce este un burete, nu-i așa? m-a întrebat Charlotte.

Recunosc că mă simțeam atât de emoționat, încât nu știam ce să spun sau ce să fac altceva decât să mă uit în podea.

- Știi să vorbești? m-a întrebat Jack Will.

- Da, am încuviințat.

Încă nu mă uitasem direct la niciunul dintre ei.

- Și știi ce este un burete, nu? a întrebat din nou Jack Will.

- Sigur, am mormăit.

- Ți-am spus că nu-i nimic de văzut aici, a zis Julian, ridicând din umeri.

- Am o întrebare... am zis, încercând să-mi controlez vocea să nu tremure. Ce înseamnă clasă și dirigentie? Este o materie?

- Nu, clasa este grupul din care faci parte, mi-a explicat Charlotte, fără să ia în seamă zâmbetul superior al lui Julian. Vii la școală în fiecare dimineață în același loc și ai o dirigintă care face prezența și care se ocupă de tine. Într-un fel, dirigentia e o materie principală, doar că nu înveți

80	ceva anume. Adică înveți ceva, dar ceva care.... - Cred că a înțeles, Charlotte, a zis Jack Will. - Ai înțeles? m-a întrebat Charlotte. - Da, am încuviințat eu. - Bine, atunci hai să plecăm de aici, a zis Jack Will, luând-o la picior. (...)
85	- Hai să continuăm cu sala de spectacole, a zis Charlotte, conducându-ne pe toți afară din laboratorul de științe. Este foarte interesantă. O să-ți placă, August. (R.J.Palacio, Minunea)
90	C.

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie, pe foaie de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

- Numărul literelor nu este egal cu numărul sunetelor în toate cuvintele din seria: 2 puncte
 - cochete, minge, întreceri.
 - chiar, treizeci, explică.
 - metalice, civilizație, începe.
 - citea, acesta, deschide.
- În enunțul: *Pășiră pe poartă și intrară în curtea mare a școlii, amenajată ca teren de sport.* există: 2 puncte
 - un predicat.
 - două predicate.
 - trei predicate.
 - niciun predicat.
- În fragmentul: *Acela este incubatorul. Chestia aia neagră este tabla. Astea sunt băncile. Astea sunt scaunele. Acelea sunt lămpile Bunsen. Asta e o planșă științifică. Asta e cretă. Asta e burete.* există: 2 puncte
 - patru substantive articulate cu articol hotărât.
 - cinci substantive articulate cu articol hotărât.
 - șase substantive articulate cu articol hotărât.
 - șapte substantive articulate cu articol hotărât.

4. Seria care conține doar substantive nearticulate este: **2 puncte**
- a) etaje, unei clădiri, clasele, butoaie.
 - b) sport, clădire, picioare, ciorăpei.
 - c) iepuri, pasiune, profesorul, bucătărie.
 - d) etajul, clasa, sora, laboratorul.

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

5. Identifică în fragmentul: *Se studiază diferențiat, pe grupe, îi lămurii pedagogul, făcând semn elevelor să-și continue munca.* un substantiv cu funcția sintactică de subiect. **2 puncte**
6. Transcrie din primul paragraf al textului B două verbe la timpuri diferite ale modului indicativ, pe care le vei preciza. **2 puncte**
7. Transformă următoarea propoziție dezvoltată: *Aici învață copiii mai mari, din clasele V-VIII.* în propoziție simplă. **2 puncte**
8. Alcătuește o propoziție negativă în care verbul *a avea* să fie auxiliar. **2 puncte**
9. Alcătuește un enunț interogativ în care substantivul *școală* să fie articulat cu articol hotărât. **2 puncte**
10. Rescrie corect enunțul: *Noi lui colegii i-au prezentat școala.* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **40 de puncte**

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

1. Prezintă, în 2-3 enunțuri, două aspecte neobișnuite ale școlii prezentate în textul A. **6 puncte**
2. Precizează o trăsătură morală a personajului Charlotte din textul B. Ilustrează trăsătura menționată cu un exemplu din text. **6 puncte**
3. Ce atitudine are Jack Will față de August, așa cum reiese din textul B. Motivează răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Notează trei planete de pe care proveneau elevii întâlniți în școala descrisă în textul A. Justifică răspunsul, utilizând exemple din text. **6 puncte**
5. În care dintre școlile descrise în textele A și B ai dori să înveți? Motivează răspunsul, în 50-60 de cuvinte, valorificând textul ales. **8 puncte**
6. Asociază regulile clasei prezentate în textul C cu una dintre cele două școli prezentate în textele A și B. Justifică răspunsul în 50-60 de cuvinte, utilizând secvențe din textul ales. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **40 de puncte**

Imaginează-ți că vizitezi școala prezentată în textul A, împreună cu doi prieteni.

Scrie un text narativ de 150-200 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare din timpul acestei vizite.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor; 8 puncte
- precizarea a două repere spațio-temporale; 4 puncte
- adecvarea conținutului la cerință; 4 puncte
- relatarea la persoana I; 2 puncte
- prezentarea convingătoare a personajelor; 4 puncte
- încadrarea în limita de spațiu indicată. 2 puncte

Vei primi 24 puncte pentru conținutul compunerii și 16 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus